

Fáy Aladár ny. államtitkár
halála

Budapest, január 28. Fáy dr. Fáy Aladár, m. kir. titkos tanácsos, nyugalmazott államtitkár 80 éves korában meghalt. Az elhunyt államtitkár közéletünk kimagasló alakja volt és a közegészségügy terén hervadhatatlan érdemei szerzett. Halála országsszerte nagy részvétet keltett. Mindenki, aki ismerte, a puritán kristálytisztá jellemű magyar közéleti férfiú mintaképét tisztelte benne. (MTI)

FERENC JÓZSEF
KESERÜVÍZ

Az Olvasó írja

Több tisztaságot a Margit-
utca-ba!

Tisztelt Szerkesztőség! Kérem Önöket, hogy az Olvasó írja rovatukban adjanak helyet közérdekű panaszomnak. A város illetékeseinek figyelmét szeretném felhívni arra, hogy milyen piszok van a Margit-utcában. Az utcaseprők dél előtt fél 11 óra előtt már abbahagyják a seprést, ezt akárhányszor láttam. De ha már seprni nem tudnak, legalább az átjárókról takarítsák le a piszkot, sarat, amikor rossz idő van. A város mindkét polgármestere ott lakik a Margit-utcában, rájuk való tekintettel is gondosabban tisztogathatnák ezt az utcát, mert kénytelen arra gondolni az ember, hogy ugyan, hogy sepernek olyan utcában, ahol egy polgármester sem lakik?... Bizonyára az ellenőrzés hiányzik, ezért hanyagolják el költlességet az utcaseprők. A téglagyár és gyufagyár környékén is nagyobb tisztaságot tarthatnának, hiszen ott annyi munkás dolgozik s ezek szétviszik a piszkot, sarat drága és pótolhatatlan cipőtalpukon! Teljes tisztelttel: (Aláírás.)

—oOo—

A Kossuth-utca vagy az U-tér
kapjon nevet Szent Margitról

Igen tisztelt Szerkesztőség! Nemrégiben olvastam az Önök lapjában, hogy a Margit-utcat Szent Margitról akarják elkeresztelni. Igen helyesen fejtegette egyik olvasójuk, hogy annak patinás nevét kár lenne átváltoztatni. Viszont van itt más utca, amely inkább megérdemelt az átkeresztelésre. Például mennyi zavart okoz Szegeden az, hogy van Kossuth Lajos-sugárút és Kossuth-utca is. Ez a kettő állandóan összetévesztik. Szerintem jobb lenne a Kossuth-utcat Szent Margitról elnevezni, igaz, hogy akkor ismét tévedésre adhatna alkalmat az, hogy Margit-utcánk is van, meg Szent Margit-utcánk is. Így tehát leginkább mégis csak teret kellene Szent Margitról elnevezni, akkor ki volna zárva hasonló tévedés. Itt van például az U-tér. Ez bizvást kaphatna nevet Szent Margitról. Soraim közléséért fogadják köszönetemet: (Aláírás.)

„Pár fillért
a szerencsétlen siketnémának...”
A tábla felemelte az újvidéki siketnéma intézet szélhámosságának büntetését

(A Délmagyarország munkatársától) Furfangos és elvetemült család ügyét tárgyalta pénteken a szegedi ítélőtábla Elemi-tanácsa. A zombori törvényszék tavaly, szeptember 23-án folytatólagosan elkövetett csalás büntette miatt kétévi fegyházra ítélte Juhász Dezső 36 éves pestszenterzsébeti pincért, aki már előzőleg két ízben volt büntetve.

Juhász 1941 szeptemberében Bajmokon összeismerkedett Noviczki Albinnal, akivel szélhámosságra szövetkezett. Noviczkinak ugyan is volt egy jól jövedelmező „patentje”. Noviczki egy alkalommal, amikor az újvidéki siketnéma intézetben járt, az egyik hivatali helyiségben lelopott a falról egy hivatalos pecsétet és aláírással ellátott hirdetményt. Ezt a pecsétet és aláírást kivágta a papírlapról és egy gyűjtőívet szerkesztett, amelyre alkalmazta a hivatalos hirdetményből kivágott aláírást és pecsétet. A gyűjtőíven pedig az állott, hogy az újvidéki siketnéma intézet igazgatósága kéri a jószívű embereket, hogy adakozzanak az intézet ápoltságai részére, a hatóságokat pedig arra kéri, hogy támogatassák a sorok felmutatóját, Noviczki Albint uralkodó munkájában.

Noviczki és Juhász a gyűjtőív birtokában legelőször is Zomborba mentek, felkeresték a város polgármesterét és kérték, adjon engedélyt számukra, hogy gyűjthessenek a siketnéma intézet ápoltságainak. A

polgármester készséggel megadta az engedélyt a nemes célra, sőt közbenjárta a rendőrségen, hogy az engedély megadásának ott se legyen akadálya.

A két szélhámosság ezután az engedély birtokában több mint egy hétig járt Zombor házait és hatalmas összeget összeszedett. Zomborból a környékbeli kisebb községekbe mentek: Bajmok, Órszállás, Csónoplya, Gádoros volt működésük színhelye. Az egyik faluban azonban a hatóságok rájöttek, hogy szélhámossággal van dolguk és átadták őket a csendőrségnek. Így került ügyük a zombori törvényszék elé. Juhász azonban megszökött a törvényszéki főtárgyalás elől, így csak Noviczkit ítélte el a törvényszék. Később Juhász kézre került, ekkor kapta kétévi fegyházbüntetését, amelyet megfellebbezett a táblához.

Fellebbezés folytán pénteken a szegedi ítélőtábla Elemi-tanácsa tárgyalta a 180 rendbeli csalással vádolt Juhász ügyét. A tábla úgy találta, hogy Juhász sokkal súlyosabb büntetést érdemel, mint amit az elsőfokú bíróság kiszabott rá, mert több ezer pengőt tesz ki az az összeg, amit jóhiszemű emberektől szélhámosság trükkjükkal kicsaltak, ezért büntetését kétévi fegyházról háromévi fegyházra emelte fel.

Juhász semmisségi panaszt jelentett be az ítélet ellen, így az ügy a Kuriát is foglalkoztatni fogja.

„A jövő birodalmi a szellem
birodalmi”Hogyan képzelik el az angolok a Brit Birodalom sorsát
a háború után?

Az elmúlt évben Angliában nagyszámú könyv jelent meg, amelyek a brit világbirodalom további fejlődése szempontjából a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot. Eppen tegnap érintette ezt a témát nagy beszédében lord Halifax, az angoloknak az Egyesült Államokban lévő nagykövete, ami arra vall, hogy a háború problémái mellett az angol-amerikai közvéleményt sokat foglalkoztatja a Brit Birodalom jövője.

Az anyaország
és a dominiumok

Az Angliában erről a kérdéssel mult évben megjelent könyvek közül a legnagyobb jelentőségűek a következők: Walker „The British Empire. Its Structure and Spirit.”; Hancock ausztráliai professzor „Argument of Empire” című könyve. Mindkettő a jövőbe tekint és igyekszik szolgálatot tenni. Emellett fő célkitűzésük az, hogy magyarázzák a multat és elősegítsék a széles néprétegeknek a jelen problémáinak megértését. Mindkét mű fennhirdeti a Brit Birodalom nagyságát és jelentőségét: ebben találják Anglia ama küldetésének legbiztosabb zálogát, hogy szolgáljon a béke és a szabadság ügyének az egész világon.

A harmadik nagyfotosságu könyv Sir Edward Grigg tekintélyes konzervatív képviselőtől származik és címe: „The British Commonwealth. Its Place in the Service of the World.” Ez a mű különösen a brit dominiumok és az anyaország viszonyára tér ki. Feladatát abban látja, hogy megér-

tesse: a birodalom valamennyi részére egyetlen és közös feladat megoldása vár. Helytelenné tartja azt az eddigi fejlődést, amely arra vezetett, hogy a gyarmati területek és a brit Commonwealth of Nations között erős, de mesterséges korlátok épültek ki. Grigg határozottan szembefordul ezzel a tervvel, hogy a birodalmi problémákat föderatív alapon oldják meg.

Elengedhetetlen, hogy messzemenően levonják a következtetéseket az új viszonyokból, ennek azonban nyílt kell történnie, hogy a hagyományok sértetlenül fennmaradjanak: nem szabad megengedni, hogy a dominiumokban meglévő parlamentek jelentőségükből veszítsenek, hogy a Commonwealth bármelyik nemzete akadályoztassék sorsának önálló irányításában. Grigg lényegében csatlakozik Smuts tábornoknak ahhoz a programjához, hogy „tanácsadó birodalmi regionális testületeket” létesítsenek, ami kiegészítése lenne Churchill ama javaslatának, hogy időnként a különböző kontinentális tanácsadó testületek egységes birodalmi konferenciára üljenek össze.

A brit birodalom együvértartozásának megszilárdítására Grigg véleménye szerint nem elegendő az, hogy a birodalmat politikai alkotmányu vonatkozásban ujjaépítsék. Még az sem elég, hogy a különböző parlamentek tagjai kölcsönösen sűrűn látogatják egymást. Az anyaországot, a dominiumokat és a koronagyarmatokat összetartó erő szellemi jellegű. Az egész birodalom és egyes részeinek szellemi fejlődése elkén-

hetetlen anélkül, hogy a brit népközség valamennyi tagja ne legyen tudatában az együvértartozás meleg érzelmeinek. Grigg szerint a legfontosabb feladat ennek az érzésnek az ápolása és erősítése.

Vagy, — vagy!

A szellemi lelki kapcsolatok e kérdéséről beszél Arthur Haskell „The Dominions. Partnership or Rift”. A könyv szerint vagy megmarad az együvértartozás erős érzelme, vagy a birodalom épületében szakadások és törések keletkeznek, azaz megkezdődik a vég. Más lehetőség nincs. Szerinte a Brit Birodalom összetartásának legfontosabb tényezője az egyes emberek egymásközi érintkezése, például gyarmati zenekarok körutazása, angol sportemberek dominiumai látogatása, ausztráliai, kanadai, angliai bányászok, vagy akármilyen munkások kölcsönös látogatása, közöttük egyéni, baráti kapcsolatok megszületése. A Brit Birodalom jövő fejlődését szerinte ez az emberi faktor dönti el, amit „the human touch”-nak nevez.

Haskell szerint ezen a téren még igen sok a tennivaló. Az iskolákban az oktatás körül mind Angliában, mind a tengerentúli területeken sok bűnt követnek el: a birodalmat és ügyeit nagyon tökéletlenül ismerik. Igaz, hogy ezen a bajon ujabban igyekeznek segíteni. Angliában „birodalmi intézetet”, „királyi birodalmi tanácsadót”, „brit tanácsot” létesítettek, amelyeknek az a céljuk, hogy a Brit Birodalom fejlődésének problémáit iránt felkeltsék az általános érdeklődést és a britekkel mindinkább megismertessék a tengerentúli területek élet- és gondolkodásmódját. Ezeknek a társaságoknak befolyása a gyarmatokon és dominiumokban mindinkább erősödik.

Ezeket a problémákat Churchill miniszterelnök a harvardi egyetemen tartott beszédében egy jelmondatban foglalta össze, amely így szól: „The empires of the future are the empires of the mind.” „A jövő birodalmi a szellem birodalmi.”

Március 10-re
tüzte ki a tábla a Vezér-ügy
tárgyalását

(A Délmagyarország munkatársától) A mult év októberében teljes egy hónapig tárgyalta a törvényszék Vezér Ernő városi irodaigazgató ismeretes családi, közokirathamisítási és árdragítási bűnügyét. Amint emlékeztetés, Vezér, akire a rézgálicutalványok kiosztása volt rábízva a városházán, kilincezer kilő rézgálicról szóló utalványt eltulajdonított és azokat részint pénzért, részint természetbeni juttatásokért eladta, részint a maga részére felhasználta. A törvényszék többszáz tanut hallgatott ki a főtárgyalás folyamán, míg végül megállapította Vezér bűnösségét a vádhatóság részéről emelt vádpontokban és négyévi fegyházbüntetésre ítélte az irodaigazgatót.

Vezér Ernő megfellebbezte az ítéletet, így ügye a tábla elé került. Amint értesülünk, a táblán már kitűzték a Vezér-ügy tárgyalásának időpontját. Az ügy tárgyalását március 10-én tartja az Elemi Sándor ítélőtáblai tanácselnök vezetésével működő büntetőtanács. Előadó bíróként dr. Sáray ítélőtáblai bíró szerepel.

A rézgálicpanama másodfokon való elbírálása elé nagy érdeklődéssel tekintenek Szegeden.